

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-700

9.10.2018

Tryg Forsikring NUF

Næringsliv

Kloakklekkasje – luktskade på varelager? – fal. § 8-1.

Det oppstod en lekkasje fra kloakkrør i sikredes klesforretning. Som følge av lekkasjen la sikrede til grunn at det satte seg lukt i klærne slik at disse måtte selges til rabattert pris. Sikrede beregnet et tap som følge av hendelsen på kr 1 373 500. Selskapet avviste sikredes krav da de ikke fant det sannsynliggjort at skade hadde oppstått på varelageret. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert skade på varelageret, eller at nedgang i omsetningen skyldes kloakklukt i lokalene.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 1 373 500

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på varelager.

Sikrede registrerte kloakklukt i sine butikklokaler fra september 2016, men fant ikke årsaken til lukten. På grunn av mistanke om at årsaken var ombyggingsarbeid i etasjen over sikredes butikklokaler, ble det bestilt tømning av en fettutskiller/septik fra tidligere restaurant i andre etasje. Lukten ga seg ikke, og sikrede forklarte i brev 26.4.17 at "lukten var begynt å sette seg i tøyet og vi valgte å kjøre ut annonser 20.9.16 med "Lagersalg, 50-70-80 % avslag"". Da luktproblemet vedvarte, ble kampanjen kjørt ut hele 2016. Sikrede forklarte videre at det var begrenset skade i lokalene, "men varene er delvis skadet og forringet i verdi". Salget fortsatte derfor utover i 2017.

Selskapet ble underrettet om luktproblemene 27.2.17. Selskapets takstmann gjennomførte befaringsdagen etter og konkluderte med at årsaken til lukten var lekkasje fra et kloakkrør.

Selskapet bekreftet at bygningsskaden som var oppstått som følge av utstrømning fra avløpsrør, var dekket av sikredes forsikring. Selskapets takstmann skrev i sin rapport at sikrede "hevder selv at lukten fra kloakklekkasjen har skadet tekstilene", og at "spesielt bomullsstoffer er utsatt for å trekke til seg lukt". Takstmannen var ikke enig i denne vurderingen og uttaler:

Lukten ble oppdaget i okt. 2016. Da kontroll av rørene ikke ga noe resultat ble det ikke foretatt noe mer før ca. 4 mnd. senere. I hele denne perioden har butikkdriften gått sin gang. På mitt spørsmål omsetningssvik i denne perioden, sier P. at det ikke har vært nevneverdig nedgang i omsetningen. Han har luftet godt og driften har gått som normalt. Det er heller ikke gitt opplysninger om at han har hatt problemer i forbindelse med utleie av leilighetene i 2. etg.

Takstmannen konkluderer med at:

Ingen tekstiler er fysisk skadet. Ingen tekstiler har vært i kontakt med kloakkvann. Det er ingen nevneverdig nedgang i omsetningen. Dette må bety at det ikke er skader på varelager/tekstiler.

Sikrede har beregnet et tap på solgte varer i perioden september 2016–desember 2016 på kr 434 500, da klærne ble solgt med betydelige rabatter pga. lukt. Samtidig har sikrede fremsatt krav i forhold til redusert verdi på varebeholdning (beregnet tap) på kr 939 000.

Selskapet avsto dekning under varelagerforsikringen ved brev av 23.5.17 under henvisning til at dekningsmessig skade ikke var dokumentert, jf. fal. § 8-1.

Sikrede har fremlagt vitneuttalelser som han mener bekrefter luktproblemet i forretningslokalene.

Sikrede krever dekning for skade på varelager pga. lukt og anfører at det er dokumentert et tap som er omfattet av forsikringen, jf. fal. § 8-1. Utfordringer knyttet til beregningen av sikredes økonomiske tap er ikke en relevant avslagsgrunn.

Tapet skyldes lukt som følge av utstrømming fra avløpsrør. I tillegg til at lukten satte seg i klærne, medførte lukten i lokalene at kundene ikke ønsket å oppholde seg der. Annonsekampanjene som ble kjørt fra og med den 20.9.16 med tittel "Lagersalg, 50-70-80 % avslag" o.l. ble satt i gang som en direkte konsekvens av at klesplagg hadde fått luktskader og følgelig ikke kunne selges til normal pris, samt at lukt i lokalene hadde konsekvenser for omsetningen.

Sikrede avviser at det kan legges vekt på hvordan annonsene var utformet. Det er ikke noe krav i vilkårene om at annonsen bruker tittelen skadesalg. Det ville være lite salgsfremmende om man skulle reklamere for at det luktet kloakk i lokalene. Da man solgte varene ved utsalg (høsten 2016) med store rabatter, visste man heller ikke at luktproblemet skyldtes en skade som var dekket av forsikringen.

Det er ikke avgjørende at takstmannen ikke registrerte lukt. Sikrede hadde før takstmannens befaring satt opp plastskille og montert vifte. Disse tiltakene hadde muligvis redusert luktproblemene ved befaringen, men de forsvant ikke helt. Før dette tidspunkt var det en svært plagsom lukt i butikklokalet som åpenbart påvirket kunders lyst til å oppholde seg der og til å kjøpe klær.

Sikrede anfører at han gjort det som med rimelighet kunne forventes av han for å begrense tapet, jf. fal. § 4-10. Det var ikke mulig å melde fra om et forsikringstilfelle før man hadde avklart årsaken til luktproblemene.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har sannsynliggjort at det foreligger skader på varer/varelager, jf. fal. § 8-1. De aktuelle annonsene for salg som er fremlagt fra sikredes side dreier seg om annonser for ombyggingssalg, lagersalg, Black Friday salg, førjulssalg, farsdagssalg m.v. Annonsene viser ikke til at det foreligger skader på varer/varelager. En av annonsene viser til at det er ryddesalg i tre av sikredes butikker.

Det er ikke dokumentert fysisk skade på varene, og heller ikke at noen av varene hadde vært i kontakt med kloakkvann. Etter å ha lånt med seg et plagg som hadde vært i varebeholdningen i hele perioden, kunne selskapets takstmann heller ikke registrere noe kloakklukt på plagget, selv i et annet miljø.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på varelager pga. utstrømming fra kloakkledning.

Nemnda forstår saken slik at kravet er meldt som skade på varelager og ikke som avbruddstap. Sikrede anfører at omsetningen er redusert fordi varelageret er skadet pga. kloakklukt, og at butikklokalene var uegnet for salg pga. lukten. Dekning for skade på varelager forutsetter at selve varen er skadet og omfatter ikke redusert omsetning pga. lukt i lokalene. Forsikringen omfatter i tillegg ifølge vilkårene pkt. 2.7 "Tap eller skade ved at (...) salg av ting påvirkes av erstatningsmessig skade på andre ting (indirekte skade)". Nemnda forstår denne bestemmelsen slik at den omfatter omsetningssvikt som følge av primærskaden.

Nemnda ser først på spørsmålet om varene er skadet pga. lukt. Sikrede viser til en rekke lagersalg i perioden og redusert omsetning. Lagersalg er imidlertid ikke i seg selv tilstrekkelig til å dokumentere at varene var fysisk skadet eller at de luktet. De aktuelle lagersalgene er heller ikke karakterisert som skadesalg, men som salg knyttet til ombygging, rydding, Black Friday etc. Nedgang i omsetningen er heller ikke nok til å dokumentere at varene var skadet. Det må dokumenteres at varene faktisk var fysisk skadet eller luktet slik at salg var nødvendig, og at det var dette som førte til nedgang i omsetningen, jf. fal. § 8-1.

Selskapets takstmann registrerte ikke lukt i klær. I sin rapport uttaler han:

Lukten ble oppdaget i okt. 2016. Da kontroll av rørene ikke ga noe resultat ble det ikke foretatt noe mer før ca. 4 mnd. senere. I hele denne perioden har butikkdriften gått sin gang. På mitt spørsmål omsetningssvikt i denne perioden, sier P. at det ikke har vært nevneverdig nedgang i omsetningen. Han har luftet godt og driften har gått som normalt. Det er heller ikke gitt opplysninger om at han har hatt problemer i forbindelse med utleie av leilighetene i 2. etg.

Takstmannen konkluderer med at:

Ingen tekstiler er fysisk skadet. Ingen tekstiler har vært i kontakt med kloakkvann. Det er ingen nevneverdig nedgang i omsetningen. Dette må bety at det ikke er skader på varelager/tekstiler.

Takstmannen var på befaring først 25.2.17. Sikrede har forklart at luktproblemene førte til skader på varepartiet/påvirket omsetningen fra september/oktober 2016 og fremover. Når selskapet ikke ble involvert på et tidligere tidspunkt, har det heller ikke hatt mulighet for selv å forvisse seg om luktskadene. Sikrede viser til at han ikke hadde kjennskap til skadeårsak tidligere, og derfor ikke kunne melde skade. Kunnskap om skadeårsak er imidlertid ikke noen forutsetning for å melde en skade, og for å sikrede dokumentasjon av skaden burde sikrede ha meldt fra tidligere. At sikrede i ettertid ikke greier å fremskaffe tilstrekkelig dokumentasjon må være hans risiko.

Nemnda kan etter dette ikke se at skade på varelager er dokumentert.

Det neste spørsmålet er om det er dokumentert at nedgang i omsetningen skyldes kloakklukt i lokalene. Sikrede har fremlagt vitneutsagn for å dokumentere lukt. Nemnda mener dette ikke er tilstrekkelig til å dokumentere at lukten var en nødvendig betingelse for at omsetningen ble redusert. Nemnda viser til det som er sagt ovenfor om takstrapporten og de aktuelle salgene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant) og Lars Erik Lundgaard (næringsrepresentant).